

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čekovni rač. 10.603.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Obramba zoper hitlerizem.

Hitlerjevski pajek razpreda svoje mreže po sosednih državah, da bi vlovil tamkaj stanujoče Nemce ter jih pridružil Nemčiji. Ker se ljudje brez zemlje, na kateri prebivajo, ne dačo včlaniti v drugo državo, bi se kajpada s temi Nemci moralo tudi ozemlje, ki na njem stanujejo, priklopiti nemškemu državnemu ozemlju.

Nemški narodno-socialistični pajek si je kot najvažnejše poprišče svojih razširjevalnih in osvajalnih teženj izbral Avstrijo, ki naj bi v tej mreži za vedno izginila pod naslovom bratske pridružitve (Anschlussa). Avstrijci pa o taki pridružitvi nočejo nič slišati, ker se dobro zavedajo, da za mrežo, ki jo je nastavljal nemški narodni socializem, tiči prusaško centralistično žrelo, v katerem je že izginila samostojnost južnih Nemcev. Zato vodi avstrijski kancler dr. Dollfuss tako energično borbo za samostojnost in samobitnost Avstrije.

Hitlerizem prodira s svojimi mrežami tudi v sosedne slovanske države. Na piki ima posebno poljsko državo, v kateri prebiva precejšnje število Nemcev. Gdansk, to je mesto ob Vzhodnem morju, ki leži v takozvanem poljskem koridorju, bi naj postalo nekako taborišče nemškega narodnega socializma. Za zdaj se nakane hitlerizma z Gdanskom še niso mogle izpolniti radi gospodarske odvisnosti mesta od Poljske, brez katere mora gospodarsko propasti. V Zgornji Šleziji je hitlerizem zapredel v svoje mreže tamošnje nemško prebivalstvo ter vzbuja v njem težnje za odcepitev teh krajev od Poljske ter priključitev Nemčiji. Državna oblast je bila prisiljena, da postavi proti temu protidržavnemu pokretu obrambno akcijo, ki jo tudi podpirajo razna poljska domoljubna društva.

Slične nakane ima hitlerizem tudi z Nemci v Čehoslovaški. Tamkaj je obstojala posebna narodno-socialistična stranka, ki je v zvezi z nemško-narodno stranko širila nemške narodno-socialistične težnje med sudetskimi Nemci. Drznost narodno-socialističnih voditeljev je bila že tako velika, da so se upali na javnih shodih izjavljati: »Mi prejemamo navodila iz Berlina, navodil iz Prage nočemo sprejemati!« Državna oblast je dolgo časa mirno opazovala ta pokret, ki mu je bil končni cilj priklopljenje sudetskih pokrajin Čehoslovaške Nemčiji. Šireča se nemško-nacionalna agitacija jo je naposled prisilila, da je stopila iz rezerve ter pose-

gla vmes z odločnimi ukrepi. Razpustila je narodno-socialistično in nemško-narodno stranko ter izdala zaporna povelja proti njenim voditeljem, ki pa so v velikem številu pobegnili preko čehoslovaške državne meje v Nemčijo.

Odporni ukrepi držav dokazujejo, kako resen je že bil položaj, ki so ga nemški narodno-socialistični agitatorji ustvarili v obmejnih pokrajinah, katere ležijo ob nemški državni meji. Hitlerizem se igra z ognjem, ki je nevaren za obstoj miru v Evropi. Takšnim ljudem dati v roke orožje, bi pomenjalo podpirati to nevarno igro. Zato je razumljivo stališče Evrope, ki se ustavlja prekomernemu oboroževanju Nemčije. Hitlerizem, oborožen do zob, bi svojo agitacijo podkrepil z grožnjami, ki bi mogle spraviti mir v Evropi v največjo nevarnost.

Nemčija pa hoče na vsak način priti

do orožja. Zato je nemška vlada v soboto sklenila, da se Nemčija ne udeležuje več razorožitvene konference ter tudi da izstopi iz Zveze narodov. Ta korak je razkril pravo mišljenje in teženje Hitlerjeve Nemčije. Gre ji za silo, s katero hoče doseči svoje namene. Sredstva Zveze narodov, ki so zasnovana na medsebojnem sporazumevanju, so ji zoprna. Vstala je stara naduta in brezobzirna prusaška miselnost, ki je povzročila svetovno vojno. Da bi Hitler šel do skrajnosti, se sedaj ni treba bati. Hitlerjeva Nemčija je tako osamljena, kakor še ni bila nikdar. Naj se še toliko oboroži — in to je težnja nmeškega nar. socializma — sveta vendar ne bo spravila pod svoj čevelj. Druge države so skrbno na braniku. Kar pa je vsega obžalovanja vredno, je zaviranje rešitve razorožitvenega vprašanja, ki mu Hitler dela največje težkoče. Od rešitve tega vprašanja pa je odvisno zboljšanje državnih financ in gospodarskega stanja posameznih držav.

Ruski general Judenič je umrl v Nizzi v starosti 71 let. Judenič se je boril proti boljševikom in po njihovi zmagi je pobegnil v inozemstvo.

Ali si že obnovil naročnino?

IZ RAZNIH DRŽAV

Nepričakovan korak Hitlerjeve Nemčije. Dne 14. oktobra je sklenila Hitlerjeva vlada, da ne bo več sodelovala na razorožitveni konferenci, ki zboruje sedaj v Ženevi in so tokrat velesile sklenile, da ne dovolijo Nemcem ponovnega oboroževanja. Istočasno je Nemčija tudi izstopila iz Društva narodov. Hindenburg je kot predsednik republike podpisal odlok o razpustu nemškega državnega zbora ali Reichstaga. Za 17. november so razpisane plebiscitne volitve, pri katerih bi naj nemški narod odobril dosedanje Hitlerjevo zunanjo politiko. Obenem z odlokom o razpustu Reichstaga je Hindenburg podpisal tudi odlok o razpustu vseh nemških deželnih zborov. Nič pa še ni ukrenjeno glede izvolitve novih pokrajinskih zastopstev. Nemška vlada je v zvezi s temi ukrepi izdala tudi zakon, po katerem se izpremeni zakon o poenotenju države z dne 7. aprila v toliko, da »stat halterje« posameznih dežel državni predsednik lahko vsak trenutek na predlog kancelarja odstavi. Sklep nemške vlade, da zapusti Nemčija Društvo narodov in razorožitveno konferenco, je bil dne 14. oktobra sporočen v Ženevo in tujim vladam.

*